

Situering in de eindtermen Lesdoelen

Lesfiche 1 Kamishibai

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
NL 4.8	De leerlingen ontwikkelen bij het realiseren van de eindtermen voor spreken, luisteren, lezen en schrijven de volgende attitudes: - luister-, spreek-, lees- en schrijfbereidheid; - plezier in luisteren, spreken, lezen en schrijven; - bereidheid tot nadenken over het eigen luister-, spreek-, lees- en schrijfgedrag; - bereidheid tot het naleven van luister-, spreek-, lees- en schrijfconventies; - weerbaarheid.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
NL-LUI-DV-D02.01	De leerlingen kunnen zich op basis van visueel materiaal een beeld vormen over de te verwachten inhoud van een tekst en hun ideeën hierover meedelen.
NL-LUI-DV-D02.02	De leerlingen kunnen zich op basis van de titel een beeld vormen van de te verwachten inhoud van een tekst en hun ideeën hierover meedelen.
NL-LUI-DV-D03.04.02.01	De leerlingen kunnen in fictionele teksten de hoofdpersoon aanduiden.
NL-LUI-DV-D03.04.02.03	De leerlingen kunnen in fictionele teksten de bedoeling, het plan en de handelingen van de hoofdpersoon aanduiden.
NL-LUI-DV-D03.06.02	De leerlingen kunnen het thema omschrijven als over wie of wat de tekst gaat.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
NL 1.1.1.3.	De leerlingen zijn bereid om te luisteren en te spreken en zich in te leven in de boodschap.
NL 1.1.1.4.	De leerlingen kunnen plezier beleven aan luisteren en spreken.
NL 1.1.2.27	Op basis van op hun leeftijd afgestemde gesproken verhalen: - de essentie van het verhaal begrijpen; - de verhaallijn volgen en begrijpen; - de verhaallijn vrij letterlijk reconstrueren; - de hoofdpersoon bepalen; - de bedoeling, het plan en de handelingen van de hoofdpersoon bepalen; - persoonlijke gevoelens en meningen over het verhaal weergeven; - werkelijkheid en fantasie onderscheiden; - verhaalgegevens op juistheid beoordelen.
NL 1.1.2.29	Op basis van op hun leeftijd afgestemde gesproken verhalen: - voorspellen waarover het verhaal gaat; - de afloop van het verhaal voorspellen; - hoofd- en bijzaken onderscheiden; - begin, midden en einde onderscheiden;

- een vergelijking herkennen;
- oorzaak-gevolgrelaties herkennen;
- middel-doelrelaties herkennen;
- deel-geheelrelaties herkennen;
- de chronologie herkennen;
- persoonlijke indrukken, gevoelens of meningen over de handelswijze van de personages formuleren.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen de verhaallijn van het verhaal voorspellen na het horen van een eerste deel van het verhaal.

De leerlingen kunnen inhoudelijke vragen beantwoorden na het beluisteren van het verhaal.

De leerlingen kunnen zelf voorbeelden geven van mogelijke acties om bijen te helpen.

De leerlingen kunnen initiatieven om bijen te helpen weergeven met een tekening.

De leerlingen nemen een goede luisterhouding aan: kijken naar de spreker, stil zijn, eventuele vragen stellen.

Lesfiche 2 Wat is een bij?

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
ET NL 2.7	De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten.
ET SV 3	De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.
ET WO 7	De leerlingen kunnen op hun niveau verschillende informatiebronnen raadplegen.
ET LL 2	De leerlingen kunnen op systematische wijze verschillende informatiebronnen op hun niveau zelfstandig gebruiken.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.08	De leerlingen kunnen op hun niveau (evt. met behulp van een volwassene), eenvoudige bronnen hanteren om meer te weten te komen over de natuur en het milieu.
NL-SPR-DV-D02-05-03	De leerlingen kunnen in functie van de spreektaak informatiebronnen raadplegen.
MV-MED-CM-3.4	De leerlingen kunnen een gegeven uit de werkelijkheid voorstellen met beelden en/of geluiden.
WO-MNS-SC-1.3.2	De leerlingen begrijpen dat samenwerken noodzakelijk kan zijn om een bepaald doel te bereiken.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 5.0.2.3.0 NL 1.1.3.23	De leerlingen kunnen op hun niveau verschillende informatiebronnen raadplegen. De leerlingen kunnen bij een behandeld onderwerp binnen de verschillende leergebieden kritische en controlevragen stellen om de gewenste informatie te bekomen.
NL 1.1.3.65	De leerlingen kunnen gerichte vragen voorbereiden en stellen om de gewenste informatie te bekomen bij leeftijdgenoten en bekende volwassenen.
NL 1.2.1.3	De leerlingen zijn bereid spontaan voor hen bestemde boeken en andere informatiebronnen te raadplegen.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen gerichte informatie omtrent bijen opzoeken via verschillende bronnen.
De leerlingen kunnen tijdens de presentatie gedetailleerd uitleggen wat een bij is.
De leerlingen kunnen hun spreektechniek aanpassen naar gelang het doel van de opdracht.
De leerlingen kunnen op een veilige manier omgaan met internet.
De leerlingen durven spreken voor een publiek.
De leerlingen kunnen samenwerken aan een gemeenschappelijke taak.

Lesfiche 3 Kwartetspel

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 1.3	De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden
WO 1.6	De leerlingen kunnen illustreren dat de mens de aanwezigheid van organismen beïnvloedt
NL 2.3	De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen.
NL 2.5	De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.08	De leerlingen kunnen op hun niveau (evt. met behulp van een volwassene), eenvoudige bronnen hanteren om meer te weten te komen over de natuur en het milieu.
WO-NAT-02.20	De leerlingen geven mogelijke oorzaken van de bedreiging van bepaalde organismen aan.
WO-NAT-03.05	De leerlingen rubriceren organismen aan de hand van één gegeven kenmerk.
NL-SPR-DV-D02-06-02	De leerlingen kunnen hun spreektaak voorbereiden aan de hand van oriëntatievragen door zelfstandig de vragen afzonderlijk te behandelen.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
NL 1.1.3.61	Een presentatie geven over een gelezen boek, een project, een coöperatieve opdracht ...: - de essentie vertellen; - passende visuele en auditieve ondersteuning gebruiken.
NL 1.1.3.63	Een presentatie geven over een gelezen boek, een project, een coöperatieve opdracht ...: - zelf ontdekte voorbeelden ter illustratie geven; - argumenten geven.
WO 3.2.8.14	De leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren hoe mensen op positieve, maar ook om negatieve wijze omgaan met het milieu.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen informatie opzoeken rond een gegeven thema met behulp van verschillende media.
De leerlingen kunnen gevonden informatie voorstellen aan klasgenoten.
De leerlingen kunnen de spelregels van kwartet toepassen tijdens het spelen van het spel.
De leerlingen kunnen samenwerken met klasgenoten.

Lesfiche 4 Imkerbezoek

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
ET WO 1.1	De leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren
ET WO 2.16*	De leerlingen kunnen hygiënisch, nauwkeurig, veilig en zorgzaam werken.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.02	De leerlingen gebruiken al hun zintuigen bij het exploreren van de natuur en het milieu.
WO-NAT-01.04	De leerlingen nemen gericht waar met al hun zintuigen.
WO-TIJD-24c	De leerlingen kunnen, na directe waarneming, de ontwikkelingsfasen van dieren en planten onderscheiden en beschrijven met behulp van illustraties, bestaande uit 5 fasen en meer.
WO-NAT-07.25	De leerlingen herkennen en verwoorden onveilig gedrag van zichzelf en van anderen.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.3.1.4	De leerlingen kunnen hygiënisch, nauwkeurig, veilig en zorgzaam werken.
WO 3.2.1.4	De leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en die waarnemingen op een systematische wijze noteren.
WO 3.2.3.5	De leerlingen kunnen de verschillende stadia van de ontwikkeling van dieren vanaf de bevruchting tot volwassen dier verwoorden (bijv. ei-kuiken-kip, van ei tot vlinder ...).

Lesdoelen

De leerlingen kunnen de verschillende fasen in het honingproces weergeven in de juiste volgorde door het leggen van een puzzel.

De leerlingen kunnen de lichaamsdelen van een bij benoemen.

De leerlingen kunnen aangeven wat de taak is van een imker.

De leerlingen kunnen op een veilige en verantwoorde manier zich gedragen in de buurt van bijen.

De leerlingen maken kennis met producten die bijenproducten bevatten door al hun zintuigen in te zetten.

De leerlingen kunnen de ontwikkelingsfasen van een bij uitleggen.

Lesfiche 5 Bijen turven

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WI 1.8	De leerlingen kunnen gevarieerde hoeveelheidsaanduidingen lezen en interpreteren.
WI 5.3*	De leerlingen ervaren dat bezig zijn met wiskunde een actief en een constructief proces is dat kan groeien en uitbreiden als gevolg van eigen denk- en leeractiviteiten; ze ontwikkelen bijgevolg de opvatting dat alle leerlingen wiskundige bekwaamheid kunnen verwerven die kan leiden naar studies en beroepen waarin wiskunde aan bod komt.
WI 5.4*	De leerlingen zijn bereid zichzelf vragen te stellen over hun aanpak voor, tijdens en na het oplossen van een wiskundig probleem en willen op basis hiervan hun aanpak bijsturen.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WI-SPV.01.05	De leerlingen kunnen geleerde begrippen, inzichten, procedures, m.b.t. getallen, meten en meetkunde efficiënt hanteren in betekenisvolle, realistische toepassingssituaties, zowel binnen als buiten de klas.
WI-WA.03	De leerlingen ervaren dat bezig zijn met wiskunde een actief en constructief proces is dat kan groeien en uitbreiden als gevolg van eigen denk- en leeractiviteiten.
WI-GK.POS.2	De leerlingen kunnen in, in concrete situaties hoeveelheden groeperen met als basis 2, 3, 4, 5, ... en deze groeperingen verwoorden, tekenen en in het gegeven talstelsel lezen en noteren.
WI-SPV.01.04.02	De lln. kunnen reflecteren op de eigen oplossingsweg.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WI 4.1.1.1.02	De leerlingen kunnen een aantal tellen, (auditief, visueel, motorisch) door de elementen te verplaatsen, aan te raken, aan te wijzen, aan te kijken, te groeperen.
WI 4.1.1.2.1.01	De leerlingen kunnen een aantal combinaties systematisch tellen.
WI 4.5.1-2-3.5.03	De leerlingen ervaren dat bezig zijn met wiskunde een actief en constructief proces is, dat kan groeien en uitbreiden als gevolg van eigen denk- en leeractiviteiten.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen bijen turven tijdens het observeren van een bijenkast of bijenhotel.
De leerlingen kunnen conclusies trekken uit gevonden resultaten van de uitgevoerde observatie.
De leerlingen kunnen grafieken maken vertrekkend van de gegevens die verkregen zijn bij de uitgevoerde observatie.
De leerlingen kunnen geconcentreerd werken.

Situering in ...

De eindtermen

nummer

doelstelling

FR 2.9

In teksten met de volgende kenmerken (zie ET FR 2.5) kunnen de leerlingen volgende taken beschrijvend uitvoeren: indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe:

- zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen,
- het leesdoel bepalen,
- gebruik maken van ondersteunend visueel materiaal,
- hypothesen vormen over de inhoud van de tekst,
- de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden,
- de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context,
- herlezen wat onduidelijk is,
- een woordenlijst of een woordenboek raadplegen

FR 6.25*

De leerlingen werken aan de volgende attitudes: tonen bereidheid en durf om te luisteren, te lezen, te spreken, gesprekken te voeren en te schrijven in het Frans.

De leerplannen OVSG

nummer

doelstelling

FR-DOD-01.08

De leerlingen gebruiken de woorden en woordcombinaties uit het woordveld 'eten en drinken' functioneel. Ze houden daarbij rekening met de vorm, de betekenis en het reëel gebruik in een context.

FR-LEZ-05.14

De leerlingen blijven zich concentreren ook als ze niet alles begrijpen.

FR-LEZ-05.16

De leerlingen maken gebruik van ondersteunend visueel materiaal.

FR-LUI-03.01

De leerlingen tonen bereidheid om te luisteren.

FR-MOI-02.03

De leerlingen nemen deel aan een gesprek door te reageren op vragen, antwoorden en uitspraken te begrijpen en door erop te reageren.

FR-SPR-04.01

De leerlingen tonen bereidheid en durf om te spreken in het Frans.

De leerplannen GO!

nummer

doelstelling

FR 5.25

De leerlingen tonen bereidheid en durf om te luisteren, te lezen, te spreken, gesprekken te voeren en te schrijven in het Frans.

FR 5.4

De leerlingen passen indien nodig de volgende strategieën toe:

- niet te vlug opgeven ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen;
- het luisterdoel bepalen;
- gebruik maken van ondersteunend visueel en auditief materiaal;
- hypothesen vormen over de inhoud van de tekst;
- de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden;
- de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context.

FR 5.15

De leerlingen passen indien nodig de volgende strategieën toe:

- het spreekdoel bepalen;
- zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles kunnen uitdrukken;
- gebruik maken van ondersteunende lichaamstaal;
- gebruik maken van ondersteunend visueel materiaal.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen eenvoudige voorgezegde woorden in het Frans uitspreken.

De leerlingen kunnen aantonen dat ze een Frans woord begrijpen door het woord te koppelen aan de juiste illustratie.

De leerlingen tonen luisterbereidheid ondanks ze niet alles begrijpen.

De leerlingen kunnen klappen bij het horen van het afgesproken woord.

De leerlingen nemen een actieve luisterhouding aan tijdens de klasgesprekken.

Lesfiche 7 Stuifmeelspel

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
LO 1.1	De leerlingen kunnen de motorische basisbewegingen op een voldoende flexibele en verfijnde wijze aanwenden in gevarieerde en complexe bewegingssituaties.
LO 1.9	De leerlingen kunnen balanceren op de grond en over diverse soorten toestellen.
LO 3.3*	De leerlingen nemen deel aan bewegingsactiviteiten in een geest van fair play.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
LA-MC-GYM-1.1	De leerlingen kunnen de motorische basisbewegingen gaan, lopen, kruipen, springen, ... uitvoeren in eenvoudige bewegingssituaties.
LA-MC-GYM-6.1	De leerlingen ervaren het balanceren op de grond, op een bank, een plint, ... zelfs met bijkomende opdrachten (materiaal meenemen, op één been, ...).
LA-MC-ATL-13.1	De leerlingen ervaren het aaneenschakelen van basisbewegingen.
LA-ZSF-73.1	De leerlingen applaudisseren voor de anderen.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
LO 4.1.1.2.1	De leerlingen ervaren bewust lichaamshoudingen en bewegingen bij diverse wijzen van sluipen, kruipen, gaan en lopen.
LO 4.1.1.2.3	De leerlingen komen via diverse evenwichtsspelen tot beheerst voorwaarts vorderen op een verhoogd smal (max. 10 cm) vlak (o.a. omgekeerde Zweedse bank).
LO 4.3.3	De leerlingen kunnen, onder begeleiding, samen en naast elkaar spelen zonder elkaar te hinderen of te belemmeren.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen zich laag voortbewegen onder een net.

De leerlingen kunnen slalommen tussen kegels.

De leerlingen kunnen met twee voeten samen in de hoepels springen.

De leerlingen kunnen over de zweedse bank lopen.

De leerlingen kunnen zoveel mogelijk stuifmeelbollen overbrengen naar hun kamp aan de hand van klittenbanden.

De leerlingen beleven plezier bij het samen spelen van een competitief spel.

Lesfiche 8 Bijenlied

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
MV 2.1	De leerlingen kunnen muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen met aandacht voor: klankeigenschap; functie/gebruikssituatie.
MV 2.4*	De leerlingen kunnen genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of aanverwante expressiewijzen.
MV 6.3	De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
MV-MUZ-LZ-2	De kinderen kunnen aandachtig luisteren naar het zingen van het lied door de leerkracht.
MV-MUZ-LZ-3	De kinderen kunnen gevarieerde opdrachten uitvoeren tijdens het voorzingen van het lied door de leerkracht.
MV-MUZ-LZ-7	De kinderen kunnen het lied zelfstandig zingen.

De leerplannen GO!

nummer

MV 4.2.2.1

MV 4.2.2.4

doelstelling

De leerlingen kunnen actief luisteren naar geluiden en muziek.

De leerlingen kunnen een eenvoudig repertoire van liederen, ritmische teksten en ritmische speelstukken uitvoeren met inbegrip van transformatieopdrachten.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen een lied juist zingen.

De leerlingen kunnen de tekst van het lied correct nazeggen.

De leerlingen kunnen aan de hand van een beschrijvende tekst verwoorden over welk dier het gaat.

De leerlingen kunnen aandachtig luisteren naar een lied en hierover vragen oplossen.

De leerlingen beleven plezier bij het samen musiceren.

Lesfiche 9 Fruit in het Frans

Situering in ...

De eindtermen

nummer

doelstelling

FR 2.7

In teksten met de volgende kenmerken (zie ET FR 2.5) kunnen de leerlingen volgende taken beschrijvend uitvoeren: de gedachtegang volgen van prescriptieve en narratieve teksten

FR 2.9

In teksten met de volgende kenmerken (zie ET FR 2.5) kunnen de leerlingen volgende taken beschrijvend uitvoeren: indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe:

- zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen,
- het leesdoel bepalen,
- gebruik maken van ondersteunend visueel materiaal,
- hypothesen vormen over de inhoud van de tekst,
- de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden,
- de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context,
- herlezen wat onduidelijk is,
- een woordenlijst of een woordenboek raadplegen.

De leerplannen OVSG

nummer

doelstelling

FR-LEZ-05.10

De leerlingen volgen de gedachtegang van prescriptieve teksten.

FR-LEZ-05.16

De leerlingen maken gebruik van ondersteunend visueel materiaal.

FR-LEZ-05.18

De leerlingen leiden de vermoedelijke betekenis van transparante woorden af.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
FR 5.2	De leerlingen kunnen de elementaire gedachtegang volgen van prescriptieve teksten en narratieve teksten.
FR 5.9	De leerlingen passen indien nodig de volgende strategieën toe: - zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen; - het leesdoel bepalen; - gebruik maken van ondersteunend visueel materiaal; - hypothesen vormen over de inhoud van de tekst; - de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden; - de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context; - herlezen wat onduidelijk is; - een woordenlijst of woordenboek raadplegen.
FR 5.16	De leerlingen kunnen deelnemen aan een gesprek door: - vragen, antwoorden en uitspraken te begrijpen; - erop te reageren; - zelf vragen te stellen, antwoorden te geven en uitspraken te doen.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen de Franse vertaling koppelen aan het juiste stuk fruit of groente.

De leerlingen kunnen een eenvoudige schriftelijke instructie in het Frans volgen om zo fruitsatés te maken.

De leerlingen kunnen tonen aan dat ze de betekenis van een Frans woord kennen door dit stuk fruit uit te beelden.

De leerlingen beleven plezier bij het spelend Frans leren.

Lesfiche 10 Spreekwoorden

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
NL 6.5	Met het oog op doeltreffende communicatie kunnen de leerlingen in voor hen relevante en concrete taalgebruikssituaties en op hun niveau bij de eindtermen Nederlands reflecteren op een aantal aspecten van het taalsysteem met betrekking tot: - klanken, woorden, zinnen, teksten; - spellingvormen; - betekenissen.
ICT 2	De leerlingen gebruiken ict op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
NL-TBS-02.23	De leerlingen reflecteren op gebruik en betekenis van frequent gebruikte spreuken, spreekwoorden en uitdrukkingen.
NL-TBS-05.09	De leerlingen weten dat de woorden in het woordenboek alfabetisch zijn geordend. Ze kunnen het nut van deze ordening inzien.
MV-MED-MO-4.7	De kinderen kunnen een bewuste keuze maken uit het media-aanbod gebruikmakend van programmaoverzichten.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
NL 1.2.2.116	De leerlingen kunnen de functie en opzet aangeven van verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, telefoonboeken en internet.
NL 1.2.2.132	De leerlingen kunnen reflecteren op de betekenis van woordgroepen en zinnen zoals uitdrukkingen en vergelijkingen.
NL 1.2.3.126	Een verslag schrijven van een gebeurtenis, een behandeld project, een gelezen boek, eigen belevenissen en ervaringen ...: - persoonlijke indrukken weergeven; - eigen mening geven; - passend illustreren.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen de betekenis van spreekwoorden opzoeken in een woordenboek.

De leerlingen kunnen de betekenis van spreekwoorden opzoeken op het internet.

De leerlingen kunnen een spreekwoord illustreren.

De leerlingen kunnen een actieve luisterhouding aannemen (= oogcontact maken met spreker, vragen stellen) tijdens het voorstellen van medeleerlingen van hun illustraties.

Lesfiche 11 Bijenlandschap

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
MV 1.4*	De leerlingen kunnen plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven.
MV 6.3*	De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.

MV 1.5 De leerlingen kunnen beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
MV-BLD-OM-3.2	De leerlingen kunnen uit een assortiment aan materialen en hulpmiddelen een bewuste keuze maken om een constructie op te zetten of een creatie te ontwerpen.
MV-BLD-OM-2.3	De leerlingen experimenteren met beeldelementen. Ze onderzoeken de mogelijkheden van kleur, vorm, volume, structuur, ritme, textuur, contrast, compositie, beweging, ...
MV-BLD-OM-1.5	De leerlingen ervaren, ontdekken de eigenschappen en kenmerken van de verschillende soorten materialen en hulpmiddelen.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
MV 4.6.1.6.3	De leerlingen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
MV 4.6.1.6.4	De leerlingen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen een kader tekenen met lat en potlood met opgegeven afstand.
De leerlingen kunnen een oppervlakte opvullen met waskrijt.
De leerlingen kunnen een ontwerp maken van een tekening.
De leerlingen kunnen een bloemenlandschap weergeven door de sgraffito techniek toe te passen.
De leerlingen experimenteren met patronen en verschillende soorten lijnen om hun werk op te vullen.
De leerlingen nemen een kladblad en tekenen hun ontwerp die ze straks gaan krassen. Ze maken er enkele en kiezen de beste eruit of selecteren verschillende delen van de ontwerpen en gebruiken deze in hun nette versie.

Lesfiche 12 Bijenhotel

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 2.12	De leerlingen kunnen keuzen maken bij het gebruiken of realiseren van een technisch systeem, rekening houdend met de behoefte, met de vereisten en met de beschikbare hulpmiddelen.
WO 2.15	De leerlingen kunnen technische systemen in verschillende toepassingsgebieden van techniek gebruiken en/of realiseren.
WO 2.9	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 2.11	De leerlingen kunnen ideeën genereren voor een ontwerp van een technisch systeem.
SV 3	De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-TEC-02.03	De leerlingen maken keuzes bij het gebruiken van een technische realisatie, rekening houdend met de behoefte, vereisten en beschikbare materialen en hulpmiddelen.
WO-TEC-02.04	De leerlingen gaan vaardig en correct om met materialen en gereedschappen die aan hun leeftijd aangepast zijn.
WO-TEC-02.10	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen: probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren.
WO-TEC-02.18	De leerlingen genereren ideeën voor een ontwerp van een technische realisatie.
WO-MNS-SC-1.3.2	De leerlingen begrijpen dat samenwerken noodzakelijk kan zijn om een bepaald doel te bereiken.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.3.3.12	De leerlingen kunnen uit verschillende ontwerpen kiezen en deze keuze realiseren door rekening te houden met beschikbare grondstoffen en materialen.
WO 3.3.4.2	De leerlingen kunnen technische systemen in verschillende toepassingsgebieden van techniek correct gebruiken.
WO 3.3.3.1	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 3.3.3.10	De leerlingen kunnen ideeën voor een ontwerp van een eenvoudig technisch systeem verzamelen via een probleemoplossende denkwijze.
WO 3.1.2.2	De leerlingen kunnen samenwerken met anderen in de groep, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

Lesdoelen

1e en 2e graad:

De leerlingen kunnen bamboestengels op maat snijden met behulp van een volwassene.

De leerlingen kunnen een koffieblik vullen met op maat gesneden bamboestengels.

De leerlingen kunnen aan de hand van experimenten achterhalen welke materialen het meest geschikt zijn om bamboe te snijden.

De leerlingen kunnen samenwerken in duo's bij het maken van een bijenhotel.

3e graad:

De leerlingen kunnen bamboestengels op maat snijden.

De leerlingen kunnen een ontwerp maken voor het stapelen van de kubussen.

De leerlingen kunnen na het bekijken van een demo de timmerteknik toepassen.

De leerlingen kunnen aan de hand van experimenten achterhalen welke materialen het meest geschikt zijn om bamboe te snijden.

De leerlingen kunnen samenwerken in duo's bij het maken van een bijenhotel.

Lesfiche 13 Bijenkaarsen

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 2.7	De leerlingen kunnen in concrete ervaringen stappen van het technisch proces herkennen (het probleem stellen, oplossingen ontwikkelen, maken, in gebruik nemen, evalueren).
WO 2.9	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 2.14	De leerlingen kunnen werkwijzen en technische systemen vergelijken en over beide een oordeel formuleren aan de hand van criteria.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-TEC-01.22	De leerlingen herkennen in concrete ervaringen de stappen van het technisch proces (probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen, evalueren).
WO-TEC-02.10	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen: probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren.
WO-TEC-02.29	De leerlingen hernemen, indien nodig, één of meerdere stappen bij het doorlopen van het technisch proces.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.3.2.18	De leerlingen kunnen van veel voorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de stappen van het technische proces herkennen in concrete ervaringen.
WO 3.3.3.1	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 3.3.4.7	De leerlingen bespreken welk technisch systeem het meest gepast is.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen gericht en met alle zintuigen producten waarnemen.

De leerlingen kunnen een mondelinge instructie volgen.

De leerlingen kunnen een stappenplan volgen om een bijenwaskaars te maken naar een ontwerp dat ze gekozen hebben.

De leerlingen kunnen zelfstandig werken.

Lesfiche 14 Bijvriendelijke planten

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 1.3	De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden
SV 1.5	De leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.
SV 1.6	De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.03	De leerlingen tonen een explorerende en experimentele aanpak om meer te weten te komen over de natuur en het milieu.
WO-NAT-03.04	De leerlingen herkennen en benoemen veel voorkomende planten uit hun omgeving.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.2.2.1	De leerlingen kunnen veel voorkomende planten en zwammen uit hun omgeving herkennen en benoemen.

WO 3.2.2.6 Planten met elkaar vergelijken op basis van minstens 1 gegeven criterium (bijv. vorm, kleur, vindplaats, vruchten, bloemen, eetbaar/niet eetbaar, nuttig/niet nuttig voor de mens ...).

Lesdoelen

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van bijvriendelijke planten.
De leerlingen kunnen aan de hand van een fiche gerichte informatie opzoeken over al dan niet bijvriendelijke planten.
De leerlingen kunnen een realistisch beeld weergeven van een bijvriendelijke tuin.
De leerlingen kunnen samenwerken.

Lesfiche 15 Moestuïn

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 1.3	De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden.
WO 1.22	De leerlingen kunnen bij de verzorging van dieren en planten uit hun omgeving zelfstandig basishandelingen uitvoeren.
SV 1.5	De leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.
SV 1.6	De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.03	De leerlingen tonen een explorerende en experimentele aanpak om meer te weten te komen over de natuur en het milieu.
WO-NAT-03.04	De leerlingen herkennen en benoemen veel voorkomende planten uit hun omgeving.
WO-NAT-08.05	De leerlingen kunnen bij de verzorging van dieren en planten uit hun omgeving zelfstandig basishandelingen uitvoeren.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.2.2.1	De leerlingen kunnen veel voorkomende planten en zwammen uit hun omgeving herkennen en benoemen

WO 3.2.2.6	De leerlingen kunnen planten met elkaar vergelijken op basis van minstens 1 gegeven criterium (bijv. vorm, kleur, vindplaats, vruchten, bloemen, eetbaar/niet eetbaar, nuttig/niet nuttig voor de mens ...).
WO 3.2.2.14	De leerlingen kunnen bij planten eenvoudige verzorgingshandelingen uitvoeren en verwoorden.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen instructies volgen bij het planten van zaden/planten.
De leerlingen kunnen het gebruikte materiaal op de juiste plaats terug net achterlaten.
De leerlingen kunnen samenwerken bij het planten van bijvriendelijke planten.
De leerlingen kunnen na het planten het verloop van de activiteit evalueren.

Lesfiche 16 Zaadbommen

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 2.7	De leerlingen kunnen in concrete ervaringen stappen van het technisch proces herkennen (het probleem stellen, oplossingen ontwikkelen, maken, in gebruik nemen, evalueren).
WO 2.9	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 2.14	De leerlingen kunnen werkwijzen en technische systemen vergelijken en over beide een oordeel formuleren aan de hand van criteria.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-TEC-01.22	De leerlingen herkennen in concrete ervaringen de stappen van het technisch proces (probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen, evalueren).
WO-TEC-02.10	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen: probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren.
WO-TEC-02.29	De leerlingen hernemen, indien nodig, één of meerdere stappen bij het doorlopen van het technisch proces.
WO-TEC-02.23	De leerlingen maken een eenvoudige technische realisatie, al dan niet aan de hand van een stappenplan.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.3.2.18	De leerlingen kunnen van veel voorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de stappen van het technische proces herkennen in concrete ervaringen.
WO 3.3.3.1	De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
WO 3.3.4.7	De leerlingen bespreken welk technisch systeem het meest gepast is.
WO 3.3.3.16	De leerlingen kunnen eenvoudig technisch systeem al dan niet aan de hand van een stappenplan realiseren.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen nauwkeurig een stappenplan volgen om de juiste samenstelling te vormen om de zaad-bommen te maken.

De leerlingen kunnen een mondelinge instructie volgen.

De leerlingen kunnen zelfstandig werken.

De leerlingen kunnen van het mengsel bolletjes ter grootte van een pingpongballetje rollen.

Lesfiche 17 Toneel spelen

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
MV 6.3*	De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
MV 6.4*	De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
MV 3.5	De leerlingen kunnen ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën uiten in spel.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
MV-DRA-BV-1.7	De kinderen kunnen zich in allerlei personen, dieren, planten en zaken uit de omgeving inleven en beelden deze uit. (creativiteit).
MV-DRA-BV-1.19	De kinderen kunnen op elkaar inspelen door dialogen te improviseren. (reageren).
MV-DRA-SB-2.10	De kinderen kunnen vanuit een welomschreven rol spelen. (wie?).
MV-DRA-SB-2.12	De kinderen kunnen samen een eenvoudig dramatisch spel opbouwen. (wie, wat, waar, wanneer, hoe en waarom?).

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
MV 4.6.1.6.3*	De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
MV 4.6.1.6.4*	De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
MV 4.3.1.3.5	De leerlingen kunnen een eigen fantasiewereld ontwikkelen en zich daarin dramatisch uitleven.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen eenvoudige dialogen uitwerken.

De leerlingen kunnen zich inleven in een bepaald personage.

De leerlingen kunnen hun spreektechniek aanpassen naar gelang het doel van de opdracht.

De leerlingen kunnen in interactie treden tijdens het maken van een dramatisch spel.

Lesfiche 18 Stopmotionfilmpje

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
MV 5.1	De leerlingen kunnen beeldsignalen waarnemen zodat men opvallend goede en minder geslaagde dingen kan doorzoeken en herkennen.
MV 5.2	De leerlingen kunnen ervaren dat een visueel beeld al dan niet vergezeld van een nieuw geluid steeds een nieuwe werkelijkheid kan oproepen.
MV 5.3	De leerlingen kunnen soorten van eenvoudige hedendaagse audiovisuele opnamen en weergavetoestellen aanwijzen, benoemen en bedienen.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
MV-MED-MKL-1.8	De kinderen kunnen het effect bespreken van beelden, geluiden en combinaties daarvan in de media.
MV-MED-OOW-2.4	De kinderen kunnen de audiovisuele media technisch hanteren om een product te realiseren.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
MV 5.5.2.5.1	De leerlingen kunnen beeldsignalen waarnemen zodat men opvallend goede en minder geslaagde dingen kan doorzoeken en herkennen.
MV 5.5.2.5.2	De leerlingen ervaren dat een visueel beeld al dan niet vergezeld van een nieuw geluid steeds een nieuwe werkelijkheid kan oproepen.
MV 5.5.2.5.3	De leerlingen kunnen soorten van eenvoudige hedendaagse audiovisuele opnamen en weergavetoestellen (informatiedragers) aanwijzen, benoemen en creatief bedienen.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen een verhaal dat gemakkelijk om te zetten is in beelden weergeven met een storyboard om zo tot een verhaallijn te komen voor hun stopmotion-film.

De leerlingen kunnen kwalitatief scherpe en genoeg belichte foto's nemen met een fototoestel gebruikmakend van een statief.

De leerlingen kunnen een stopmotionfilmpje samenstellen met de zelfgenomen foto's aan de hand van een daarvoor bestemd programma.

De leerlingen kunnen aandachtig luisteren en kijken naar de resultaten van medeleerlingen.

De leerlingen beleven plezier bij het samen uitwerken van een stopmotionfilm.

Lesfiche 19 Affiches

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
MV 6.3*	De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
MV 6.4*	De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
SV 1.5	De leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
MV-MED-CM-3.5	De leerlingen creëren nieuwe werkelijkheden door het variëren van beelden en/of geluiden.
MV-MED-CM-3.6	De leerlingen kunnen een boodschap overbrengen.
WO-MNS-SV-2.12.2	De leerlingen tonen een openheid om met iedereen samen te werken en samen te

MV-BLD-OM-3.8 spelen.
De leerlingen kunnen samenwerken aan een gemeenschappelijk werkstuk.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
MV 6.5.5.5	De leerlingen kunnen eenvoudige audiovisuele signalen uit de omgeving als informatiebron herkennen en de boodschap die ze doorgeven ontdekken.
MV 4.6.1.6.4*	De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
MV 4.1.1.4	De leerlingen kunnen zich open stellen om plezier en voldoening te vinden in het beeldend vormgeven en ruimte laten voor de verbale begeleiding.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen verschillende oplossingen bedenken voor een bepaalde probleemstelling.
De leerlingen kunnen overleggen om samen tot een ontwerp van de affiche te komen.
De leerlingen kunnen de belangrijkste gegevens die op een poster staan opsommen.
De leerlingen kunnen samenwerken bij het maken van een poster.

Lesfiche 20 Spel wereldveroveraar

Situering in ...

De eindtermen

nummer	doelstelling
WO 1.25	De leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen.
SV 3	De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

De leerplannen OVSG

nummer	doelstelling
WO-NAT-01.03	De leerlingen tonen een explorerende en experimentele aanpak om meer te weten te komen over de natuur en het milieu
WO-NAT-08.16	De leerlingen kunnen bij een milieuprobleem in hun omgeving, het probleem en mogelijke oorzaken ervan beschrijven .
WO-MNS-SV-2.12-2	De leerlingen tonen een openheid om met iedereen samen te werken en samen te spelen.

De leerplannen GO!

nummer	doelstelling
WO 3.2.8.13	Met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen (bijv. sluiting milieuvervuilende fabriek en tewerkstelling, mestoverschotten en vervuiling water ...)
WO 3.1.2.2	De leerlingen kunnen samenwerken met anderen in de groep, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

Lesdoelen

De leerlingen kunnen vragen over bijen beantwoorden als evaluatie van de leerstof rond het thema bijen.

De leerlingen kunnen hun mening meedelen omtrent het spel.

De leerlingen kunnen op een eerlijke manier een gezelschapsspel spelen met medeleerlingen.

Lesmaterialen

A decorative circular frame made of multiple overlapping blue and yellow lines. Eight cartoon bees with black and yellow striped bodies and white wings are positioned around the frame, appearing to fly in a circle. The background is a solid light green color.

De leerlingen van 6A organiseren een

Bijenfeest

Wanneer?: Op 31 mei, vanaf 10u in BS De Bij

Voor wie?: Iedereen is welkom!

Wat?: Een heus feest met verschillende spelletjes, standen en workshops rond bijen. Je kan er ...

kaarsen maken,

schilderen,

wellness producten maken en uitproberen

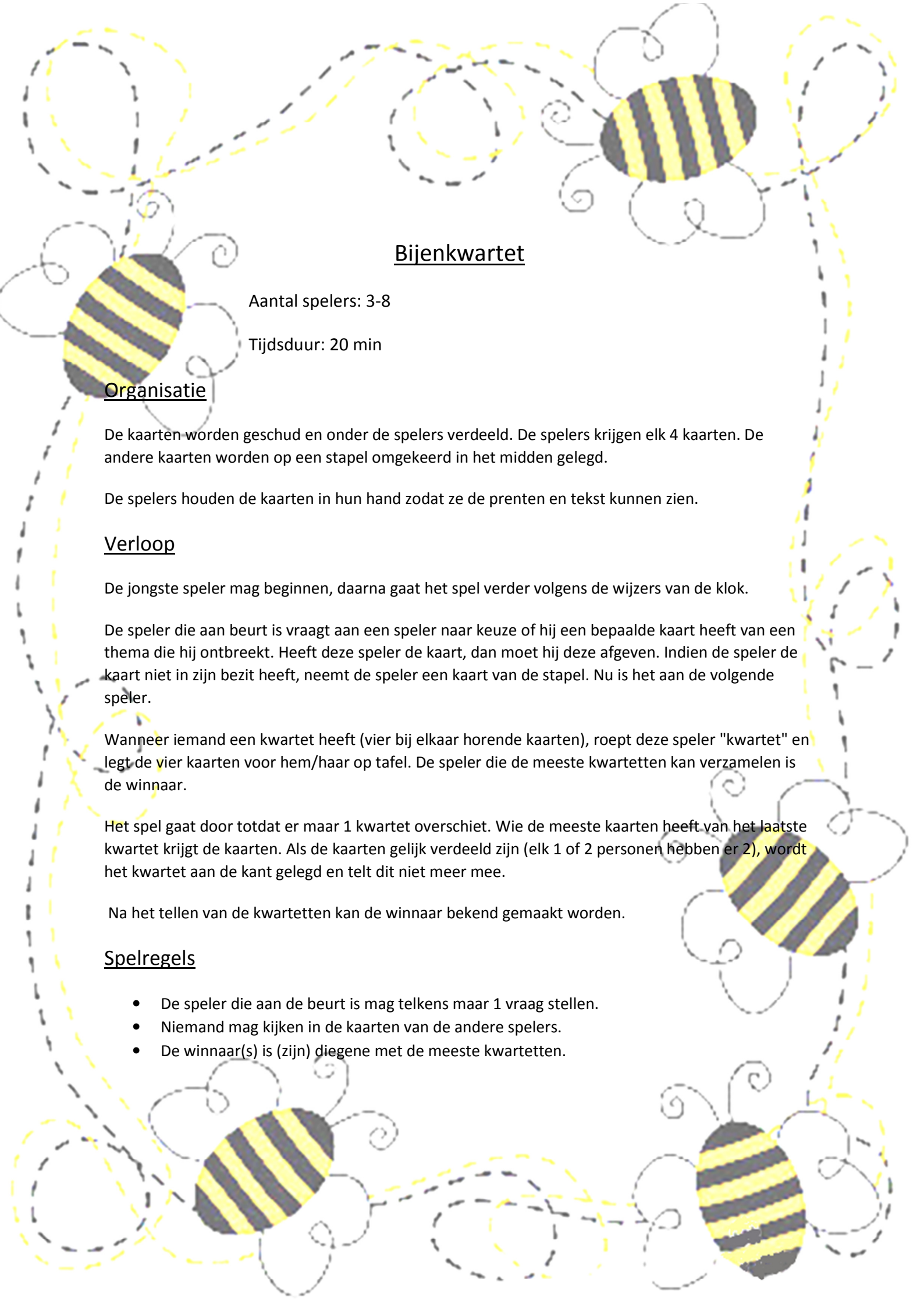
koken met honing

en nog veel meer!

Tot dan!

Leerlingen van 6A

The page is framed by a decorative border featuring four bees with yellow and black stripes, positioned at the corners. Dashed yellow and black lines swirl around the bees, creating a frame for the text.

Bijenkwartet

Aantal spelers: 3-8

Tijdsduur: 20 min

Organisatie

De kaarten worden geschud en onder de spelers verdeeld. De spelers krijgen elk 4 kaarten. De andere kaarten worden op een stapel omgekeerd in het midden gelegd.

De spelers houden de kaarten in hun hand zodat ze de prenten en tekst kunnen zien.

Verloop

De jongste speler mag beginnen, daarna gaat het spel verder volgens de wijzers van de klok.

De speler die aan beurt is vraagt aan een speler naar keuze of hij een bepaalde kaart heeft van een thema die hij ontbreekt. Heeft deze speler de kaart, dan moet hij deze afgeven. Indien de speler de kaart niet in zijn bezit heeft, neemt de speler een kaart van de stapel. Nu is het aan de volgende speler.

Wanneer iemand een kwartet heeft (vier bij elkaar horende kaarten), roept deze speler "kwartet" en legt de vier kaarten voor hem/haar op tafel. De speler die de meeste kwartetten kan verzamelen is de winnaar.

Het spel gaat door totdat er maar 1 kwartet overschiet. Wie de meeste kaarten heeft van het laatste kwartet krijgt de kaarten. Als de kaarten gelijk verdeeld zijn (elk 1 of 2 personen hebben er 2), wordt het kwartet aan de kant gelegd en telt dit niet meer mee.

Na het tellen van de kwartetten kan de winnaar bekend gemaakt worden.

Spelregels

- De speler die aan de beurt is mag telkens maar 1 vraag stellen.
- Niemand mag kijken in de kaarten van de andere spelers.
- De winnaar(s) is (zijn) diegene met de meeste kwartetten.

Vijanden

- Varroamijt
- pesticiden
- honingdas
- bijeneter

Vijanden

- Varroamijt
- pesticiden
- honingdas
- bijeneter

Vijanden

- Varroamijt
- pesticiden
- honingdas
- bijeneter

Bijenkasten

- België
- Tsjechië
- Griekenland
- India

Bijenkasten

- België
- Tsjechië
- Griekenland
- India

Bijenkasten

- België
- Tsjechië
- Griekenland
- India

Bijenproducten

- honing
- bijenwas
- koninginnenbrij
- propolis

Bijenproducten

- honing
- bijenwas
- koninginnenbrij
- propolis

Bijenvolk

- 1 koningin
- 300 - 3.000 darren
- 30.000 - 70.000 werksters
- 40.000 - 60.000 belegde broedcellen

Bijenvolk

- 1 koningin
- 300 - 3.000 darren
- 30.000 - 70.000 werksters
- 40.000 - 60.000 belegde broedcellen

Bijenvolk

- 1 koningin
- 300 - 3.000 darren
- 30.000 - 70.000 werksters
- 40.000 - 60.000 belegde broedcellen

Wie is het?

- honingbij
- wesp
- hommelmel
- zweefvlieg

Wie is het?

- honingbij
- wesp
- hommel
- zweefvlieg

Wie is het?

- honingbij
- wesp
- hommel
- zweefvlieg

Zintuigen werkster

- facetogen
- voelsprieten
- monddelen en tong
- poten

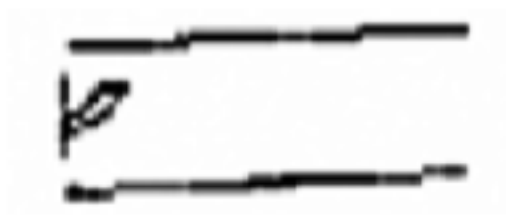
Zintuigen werkster

- facetogen
- voelsprieten
- monddelen en tong
- poten

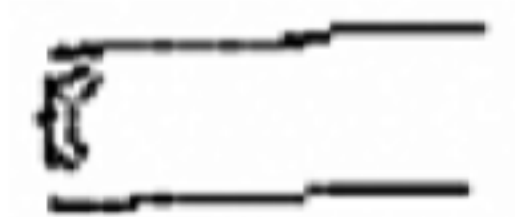
Ontwikkeling werkster

- ei
- larve
- pop
- werksterbij

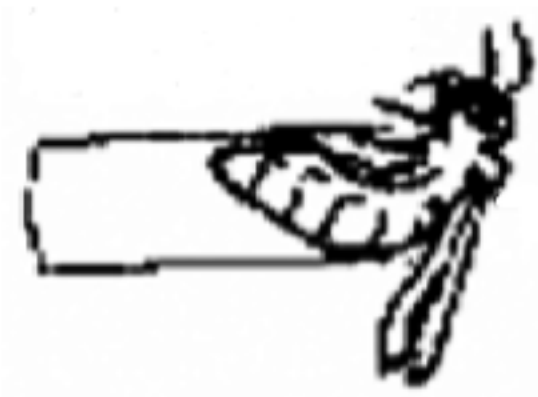
Ontwikkeling werkster

- ei
- larve
- pop
- werksterbij

Ontwikkeling werkster

- ei
- larve
- pop
- werksterbij

Imkerspullen

- pak
- handschoenen
- kastbeitel
- beroker

Imkerspullen

- pak
- handschoenen
- kastbeitel
- beroker

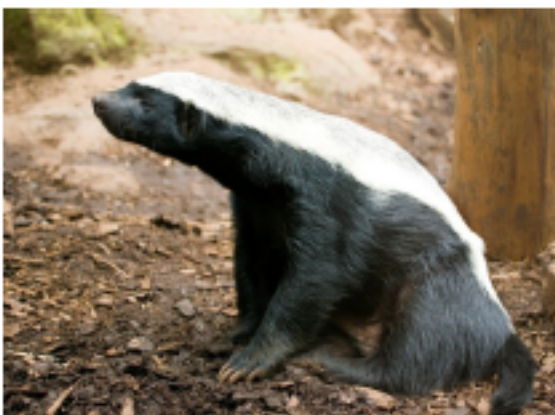
Imkerspullen

- pak
- handschoenen
- kastbeitel
- beroker

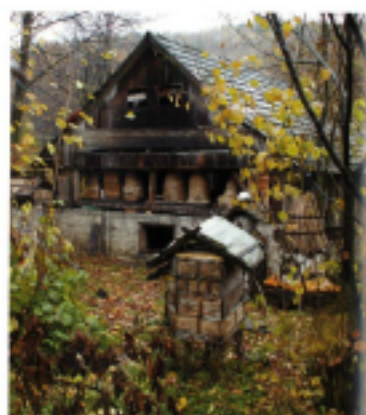
Vijanden

- Varroamijt
- pesticiden
- honingdas
- bijeneter

Bijenkasten

- België
- Tsjechië
- Griekenland
- India

Bijenproducten

- honing
- bijenwas
- koninginnenbrij
- propolis

Bijenvolk

- 1 koningin
- 300 - 3.000 darren
- 30.000 - 70.000 werksters
- 40.000 - 60.000 belegde broedcellen

Bijenproducten

- honing
- bijenwas
- koninginnenbrij
- propolis

Wie is het?

- honingbij
- wesp
- hommelmel
- zweefvlieg

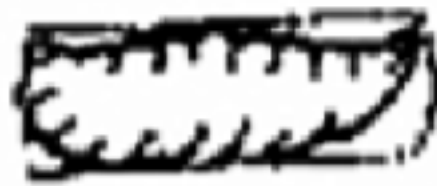
Zintuigen werkster

- facetogen
- voelspriet
- monddelen en tong
- poten

Ontwikkeling werkster

- ei
- larve
- pop
- werksterbij

Zintuigen werkster

- facetogen
- voelspriet
- monddelen en tong
- poten

Imkerspullen

- pak
- handschoenen
- kastbeitel
- beroker

Bijvriendelijke planten

Alle planten, bomen en struiken uit deze lijst worden goed tot zeer goed bezocht door bijen. Het zijn allemaal belangrijke nectar- en pollenleveranciers.

Eénjarigen voor de bloemenakker

Grote klaproos

- Papaver rhoeas
- inheems

Korenbloem

- Centaurea cyanus
- inheems

Bolderik

- Agrostemma githago
- inheems

Gele ganzebloem

- Glebionis segetum
- Inheems

Kleine zonnebloem

- *Helianthus annuus*
- niet inheems

Stijf ijzerhard

- *Verbena bonariensis*
- niet inheems

Facelia

- *Phacelia tanacetifolia*
- niet inheems

Goudsbloem

- *Calendula officinalis*
- niet inheems

Boekweit

- *Fagopyrum esculentum*
- niet inheems

Bernagie

- *Borago officinalis*
- Niet inheems

Meerjarigen voor de zonneborder

Vele soorten asters

Wilde marjolein

- *Organum vulgare*
- inheems

Slangenkruid

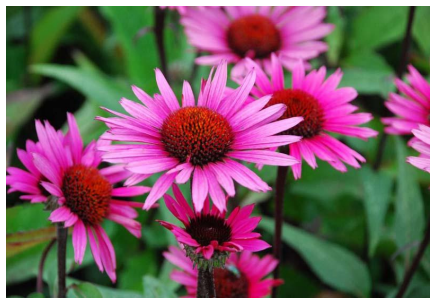
- *Echium vulgare*
- inheems

Koninginnekruid

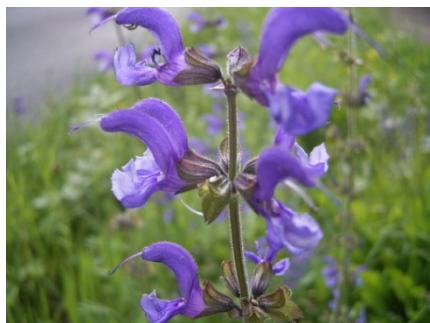
- *Eupatorium Cannabinum*
- inheems

Rode zonnehoed

- Echinacea purpurea
- niet inheems

Veldsalie

- Salvia pratensis
- inheems

Beemdkroon

- Knautia arvensis
- inheems

Kattenkruid

- Nepeta x faassenii
- niet inheems

Grote kattenstaart

- Lythrum salicaria
- inheems

Hemelsleutel

- Sedum Telephium
- inheems

Meerjarigen voor in de hooiweide

Knoopkruid

- Centaurea jacea
- inheems

Gewone brunel

- Prunella vulgaris
- inheems

Gewone margriet

- Leucanthemum vulgare
- inheems

Muskuskaasjeskruid

- Malva moschata
- inheems

Gewone rolklaver

- *Lotus corniculatus*
- inheems

Beemdooievaarsbek

- *Geranium pratense*
- inheems

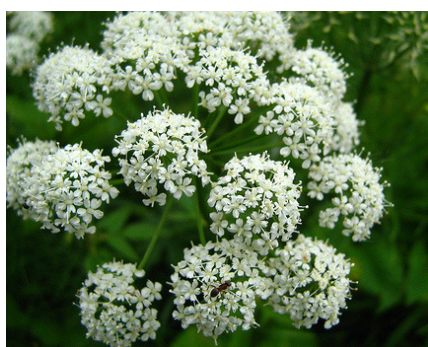
Heelblaadjes

- *Publiaria dysenterica*
- inheems

Blauwe knoop

- *Succisa pratensis*
- inheems

Gewone engelwortel

- *Angelica sylvestris*
- inheems

Struiken

Klein fruit

- braam (foto)
- framboos
- aalbes
- stekelbes

Vlinderstuik

- Buddleja davidii
- ingeburgerd

Meidoorn

- Crataegus sp.
- inheems

Hulst

- Ilex aquifolium
- inheems

Sleedoorn

- Pronus spinosa
- inheems

Hondsroos

- Rosa canina
- inheems

Lijsterbes

- Sorbus aucuparia
- inheems

Vogelkers

- Prunus padus
- inheems

Struikhei

- Calluna vulgaris
- inheems

Dopheide

- Erica tetralix
- inheems

Bomen

Alle pit en steenfruit

- appel
- peer
- kers
- pruim

Wilg sp.

- Salix sp.

Linde sp.

- Tilia sp.

Robinia

- Robinia pseudoacacia
- ingeburgerd

Gewone esdoorn

- Acer pseudoplatanus
- ingeburgerd

Tamme kastanje

- *Castanea sativa*
- ingeburged

un
pamplemousse

une poire

une pastèque

une pomme

un concombre

un melon

une myrtille

une courge

une fraise

Une manque

un avocat

une papaye

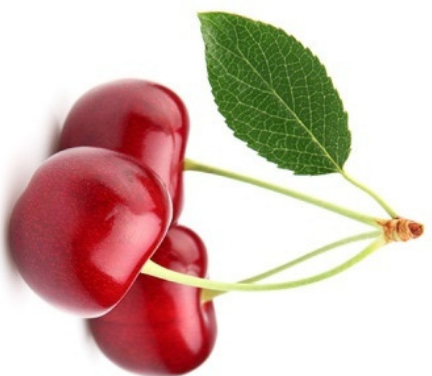
une orange

une tomate

une cerise

une pêche

une amande

une courgette

un abricot

un cornichon

Wereldveroveraar

Spelinhoud

- Spelbord
- 4 pionnen
- Dobbelsteen
- Merktekens per pion
- 70 vragen
- 12 bonuskaarten
- 4 vervolgkaarten

Voor je begint te spelen

Sorteer de vragen per werelddeel. Leg ze op een stapel op het juiste werelddeel met de vragen naar onder. Kies per groep een pion en geef ook de bijhorende merktekens aan de juiste groep. Geef elke groep ook 3 bonuskaarten. De vervolgkaarten worden bijgehouden door de spelbegeleider tot het einde. Elke groep kiest een werelddeel waarop ze zullen starten. Er mogen geen twee groepen op hetzelfde werelddeel starten. De groepen gooien elk 1 keer met de dobbelsteen. Wie het hoogste gooit mag starten. Nadien volgen de andere groepen in wijzerzin.

Spelregels

A. De eerste ronde

Elke groep begint met een vragenronde. Elke groep trekt om beurt een vraag van het werelddeel waar hun pion staat en probeert deze te beantwoorden. Beantwoorden ze de vraag juist? Dan mogen ze de vraag bijhouden en een merkteken plaatsen op het werelddeel. Wordt een vraag fout beantwoordt, wordt deze gewoon onderaan de stapel terug gelegd en kan een andere groep zijn kans wagen. Nadien is het de beurt aan de volgende groep.

B. Volgende rondes

Bij de volgende rondes kunnen de groepen telkens kiezen uit 3 mogelijkheden: een vragenronde op hetzelfde werelddeel dan de vorige ronde, een vragenronde op een 'buur'werelddeel of gooien met de dobbelsteen voor de oceaan over te steken. Bij de eerste twee mogelijkheden verloopt de beurt zoals de eerste ronde. Wanneer een groep kiest om de oceaan over te steken, gooit men met de dobbelsteen. Wanneer ze door 1 keer te gooien kunnen oversteken, mogen ze ook meteen een vraag beantwoorden. Indien dit niet lukt, wachten ze tot de volgende beurt om nog eens te gooien. Het spel wordt afgerond wanneer alle vragen van elk werelddeel zijn weggespeeld.

C. Bonuskaarten

Elke groep heeft 3 bonuskaarten die hij kan inzetten:

- **De spiekaart:** de groep kan 1 maal het antwoord opzoeken in de werkbundel. Ze krijgen hiervoor 1 min.
- **Hulpkaart :** de groep kan 1 maal de hulp inroepen van een leerkracht om een goed antwoord te verkrijgen.
- **Ruilkaart :** de groep kan na het geven van een fout antwoord onderhandelen met een andere groep om merktekens op werelddelen te ruilen. Ze kiezen zelf de inzet. Ook bij een mislukte onderhandeling verliezen ze de ingezette bonuskaart.

D. Afronding van het spel

Wanneer alle vragen weggespeeld zijn, krijgt elke groep een vervolgkaart. De groep leest deze kaart luidop voor en voert de actie uit. Nadien worden de merktekens geteld per werelddeel. Wie het meeste merktekens heeft behaald bij een werelddeel is de veroveraar van dat werelddeel. Wie het meeste werelddelen heeft veroverd, wint het spel.

